Р Е Ц Е Н З И Ј А

НА РАКОПИСОТ СО НАСЛОВ „КЛИНИЧКА КИНЕЗИТЕРАПИЈА” ОД АВТОРИТЕ ВИШ ПРЕДАВАЧ Д-Р ЛЕНЧЕ НИКОЛОВСКА, АСС. М-Р ТОШЕ КРСТЕВ, АСС. М-Р ДАНЧЕ ВАСИЛЕВА И М-Р ТАМАРА СТРАТОРСКА, ФАКУЛТЕТ ЗА МЕДИЦИНСКИ НАУКИ, УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ” ВО ШТИП

Врз основа на одредбите од Статутот и Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев” во Штип, како и Одлуката бр. 2502- 278/16 од 129. редовна седница на Наставно-научниот совет на Факултет за медицински науки, одржана на 5.11.2014 година, избрана е Рецензентска комисија во состав:

- проф. д-р Ѓорге Зафировски, Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип;
- проф. д-р Иван Топузов, Југозападен универзитет „Неофит Рилски“, Благоевград, Р. Бугарија;
- проф. д-р Лејла Крајџикова, Национална спортска академија НСА „Васил Левски“, Софија, Р. Бугарија,

за изготувување на извештај - рецензија на приложениот ракопис „КЛИНИЧКА КИНЕЗИТЕРАПИЈА” од виш предавач д-р Ленче Николовска, асс. м-р Тоше Крстев, асс. м-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска, наменет за студентите од прв циклус на студиската програма Физиотерапевти на Факултет за медицински науки при Универзитет „Гоце Делчев” во Штип.

По прегледот на ракописот, Комисијата до Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки го поднесува следниов

И З В Е Ш Т А Ј

Ракописот „**Клиничка кинезитерапија“** се состои од 112 страници и содржи 34 слики во боја. Истиот е конципиран во 14 поглавја, етаблирани едноподруго согласно со Наставниот план и програма приложен на почетокот од академската година. Ракописот е наменет за студентите на студиската програма за Физиотерапевти при Факултетот за медицински науки. Студентите овој ракопис ќе го користат во четвртиот и петтиот семестар по предметите Кинезитерапија, кој се слуша со неделен фонд на часови 2+2+2 и Клиничка кинезитерапија, кој се слуша со неделен фонд на часови 2+2+2. Имајќи предвид дека Кинезитерапијата е основниот практичен дел на сите физиотерапевтски и рехабилитациски дисциплини овој материјал нуди можност студентите полесно и едноподруго да ги совладаат термините од областа на кинезитерапијата и истите да ги применат во понатамошната нивна пракса.

Содржините се конципирани како тематски целини, зачуван е принципот на постапност при елаборирање на одредени стручни термини, темите се јасно обработени и илустрирани со примери и слики што овозможува системско совладување на основните принципи и постулати. Секое поглавје е обработено со сериозно внимание, со бројни релевантни слики кои овозможуваат поедноставно и поцелосно разбирање на содржината.

Ракописот започнува со **првото поглавје** во чиј воведен дел се дефинирани предметот, објектот и карактерот на кинезитерапијата, како и нејзиното место во процесот на рехабилитација и здравствена заштита.

Во **второто поглавје** се презентирани механизмите на дејство на кинезитерапијата врз човечкиот организам со акцент на моторната реедукација и усвојувањето на движечките навики и динамички стереотипи.

Во **третото поглавје** авторите се надоврзуваат на процесите објаснети во второто со акцентирање овој пат на другите аспекти на рехабилитацијата преку кинезитерапија со објаснување на методите и правилата за тренинг.

Во **четвртото** и **петтото поглавје** авторите даваат јасна слика за различните фази и периоди на рехабилитација, целите, задачите, како и методските правила и насоки за правилно дозирање на процедурите по кинезитерапија.

Шестото и **седмото поглавје** се осврнуваат на богатиот спектар на видови, а соодветно на нив и средства на кинезитерапијата. Се даваат примери на физички вежби и специјални техники, при што се објаснети начините на дејство и се дадени укази за нивно комбинирање во една оптимизирана целина под формата на кинезитерапевтска процедура.

Во **осмото** и **деветтото поглавје** се прикажани практични примери за составување на кинезитерапевтска шема и комплекс, нивно индивидуално дозирање во зависност од потребите и можностите на даден пациент, како и примери за скицирање на содржината на комплексите.

Во **десеттото, единаесеттото, дванаесеттото, тринаесеттото и четиринаесеттото** поглавје се објаснува примената на кинезитерапија при заболувања и состојби на различните органи и органски системи на човечкото тело. Во овие поглавја авторите даваат јасна слика за целата постапка за рехабилитација преку презентирање на патологијата, клиничката слика, целите, задачите, како и средствата и методите за примена на кинезитерапија. Дадени се и практични примери под формата на шеми и комплекси за најчестите заболувања. **Десеттото** поглавје се осврнува на трауматологијата и улогата на кинезитерапијата при заздравувањето од најчестите состојби и повреди како контузија, дисторзија итн. Во **единаесеттото поглавје** особено внимание е посветено на ортопедијата, на различните заболувања и состојби при кои примена наоѓа кинезитерапијата. **Дванаесеттото поглавје** е посветено на ревматологијата, особеностите на заболувањата, индикациите и контраиндикациите во рехабилитацијата. **Тринаесеттото** поглавје е посветено на интерните болести, начините на терапија, рехабилитација, како и превенција со средставта на кинезитерапијата. **Четиринаесеттото поглавје** ја опфаќа рехабилитацијата во неврологијата. Презентирани се примери со најчесто среќаваните заболувања на нервниот систем и начините и фазите на нивна рехаблитација.

Ракописот е напишан на ниво кое може да биде усвоено и апсорбирано од страна на редовните и вонредните студенти, но и на сите останати лица кои имаат потреба од доедукација од оваа област. Материјалот е пишуван на литературен македонски јазик и истиот можат да го користат и останатите студенти при Универзитетот „Гоце Делчев" кои изучуваат слична или иста област.

Ракописот Клиничка кинезитерапија, според обемот и содржина, како и според бројот на часови предвидени за горенаведениот предмет ги задоволува критериумите и е според одредбите од Правилникот за единствените основи за остварување на издавачка дејност на Универзитет „Гоце Делчев" во Штип.

ЗАКЛУЧОК

Од досега наведеното, Комисијата во горенаведениот состав констатира дека ракописот Клиничка кинезитерапија од виш предавач д-р Ленче Николовска, асс. м-р Тоше Крстев, асс. м-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска, наменет за студентите запишани на студиската програма Физиотерапевти при Факултетот за медицински науки е конципиран по однапред утврден наставен план и програма.

Авторите прецизно ги опишуваат принципите за меѓусебно комбинирање на кинезитерапевтските средства и методи, механизмите на нивно дејство врз човечкиот организам, со цел детално да ги објаснат основните правила за составување на кинезитерапевтска програма за лекување на одредени патофизиолошки и функционални промени на локомоторниот апарат и на организмот во целина. Ракописот нуди можност студентите да се запознаат со начините за составување и практично спроведување на кинезитерапевтска процедура.

Целокупното знаење и вештини што ќе ги стекнат студентите од овој ракопис, можат да бидат имплементирани во останатите физиотераписки и рехабилитациски области.

На крајот, Комисијата има посебна чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Факултетот за медицински науки да го прифати позитивно рецензираниот ракопис „Клиничка кинезитерапија" од авторите виш. предавач д-р Ленче Николовска, асс. м-р Тоше Крстев, асс. м-р Данче Василева и м-р Тамара Страторска.

РЕЦЕНЗЕНТИ

Проф. д-р Ѓорге Зафировски, с.р.
Проф. д-р Иван Топузов, с.р.
Проф. д-р Лејла Крајџикова, с.р.